

INSPECTORATUL CONTROL FINANCIAR DE STAT

RAPORT DE ACTIVITATE pentru anul 2024

CHIȘINĂU 2025

Inspectoratul Control Financiar de Stat, pe parcursul anului 2024, și-a desfășurat activitatea în scopul executării programelor semestriale de activitate elaborate în bază de riscuri, ținând cont de solicitările centralizate și cele parvenite suplimentar, precum și de cerințele actuale privind implementarea noilor metode de organizare și desfășurare a activității de inspectare financiară pentru asigurarea eficienței ei și optimizarea activității de inspectare în ansamblu.

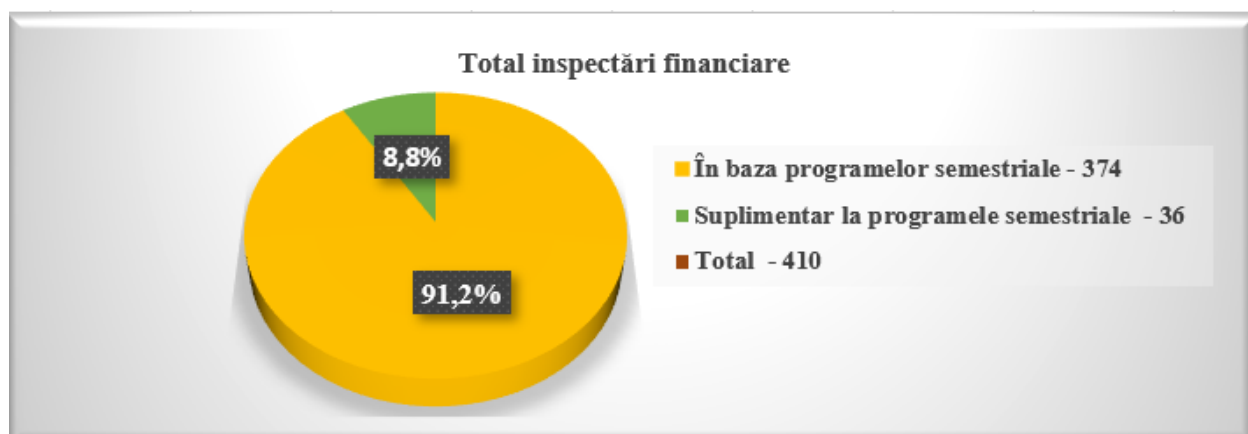
În programele semestriale de activitate ale Inspectoratului Control Financiar de Stat, au fost aprobate 4 obiective de activitate distincte, care urmau a fi realizate în perioada de raportare:

- **Obiectivul I:** Focalizarea inspectărilor pe entități și domenii de gestionare a finanțelor și patrimoniului public cu grad înalt de risc prin efectuarea inspectărilor complexe ținând-se cont de alte forme de control intern sau extern;
- **Obiectivul II:** Monitorizarea oportună a cheltuielilor publice și gestionării patrimoniului cu prioritate în dependență de riscuri prin efectuarea inspectărilor financiare tematice, inclusiv comune cu subdiviziunile Inspectoratului Control Financiar de Stat;
- **Obiectivul III:** Identificarea oportună a eventualelor iregularități și fraude semnalate prin intermediul petițiilor și altor sesizări;
- **Obiectivul IV:** Urmărirea executării prescripțiilor prin efectuarea unor inspectări financiare tematice.

Activitățile Inspectoratului Control Financiar de Stat din anul 2024, au fost axate pe inspectarea financiară a operațiunilor și tranzacțiilor privind respectarea cadrului normativ în domeniul bugetar și economico-financiar, detectarea prejudiciilor, iregularităților la entitățile supuse inspectării financiare, pe aspectele prevăzute de cadrul normativ în vigoare.

În perioada de raportare, au fost efectuate în total **410 inspectări financiare**, din care:

- 374 inspectări (91,2%) în baza programelor semestriale de activitate, inclusiv:
 - 244 în baza analizei gradului de risc;
 - 4 la solicitarea deputaților din Parlamentului Republicii Moldova
 - 4 la solicitarea APC
 - 4 la solicitarea Cancelaria de Stat
 - 61 la solicitarea Ministerului Finanțelor;
 - 7 la solicitarea organelor de drept;
 - 50 în baza petițiilor și altor solicitări;
- 36 inspectări (8,8%) suplimentar la programele semestriale de activitate, inclusiv:
 - 23 la solicitarea Prim-ministrului;
 - 8 la solicitarea ministrului finanțelor;
 - 5 în baza rapoartelor privind controalele de conformitate.

La entitățile publice au fost efectuate 331 inspectări financiare, ceea ce constituie 80,7% din numărul total de inspectări realizate, iar la întreprinderile de stat, întreprinderile municipale și societățile pe acțiuni cu cota-parte a statului, au fost efectuate 79 inspectări financiare, ceea ce constituie 19,3% din numărul total de inspectări efectuate.

Nivelul de executare a programelor semestriale de activitate pentru perioada raportată a constituit 76,5% (374 inspectări efectuate conform programelor de activitate, raportate la 489 inspectări planificate).

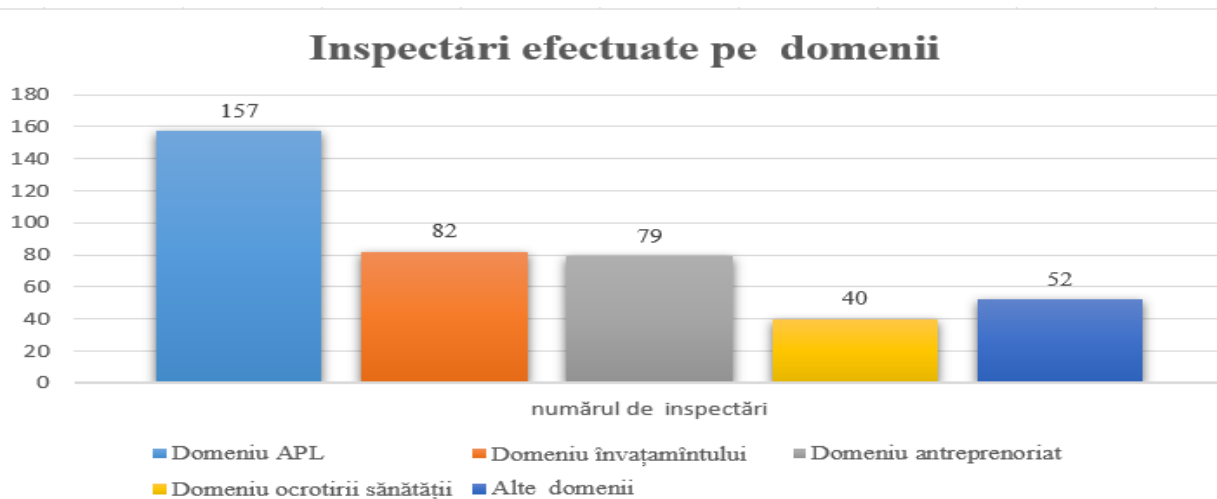
Neexecutarea integrală a programelor semestriale de activitate a fost condiționată de reorganizarea Inspectoratului, care a generat începerea activității de inspectare din luna februarie 2024, insuficiența de personal și de efectuarea a 36 inspectări suplimentar la programele de activitate.

Gradul de acoperire cu inspectări a entităților finanțate de la bugetul public național constituie 74,4%, fiind efectuate 305 inspectări, iar gradul de acoperire cu inspectări a întreprinderilor de stat, întreprinderilor municipale și societăților comerciale cu cota-parte a statului constituie 19,3%, fiind efectuate 79 inspectări.

Totodată, la alte entități au fost efectuate 26 inspectări, ceea ce constituie 6,3% din numărul total de inspectări efectuate.

În perioada raportată, inspectările financiare efectuate s-au referit la domeniile din aria de inspectare după cum urmează:

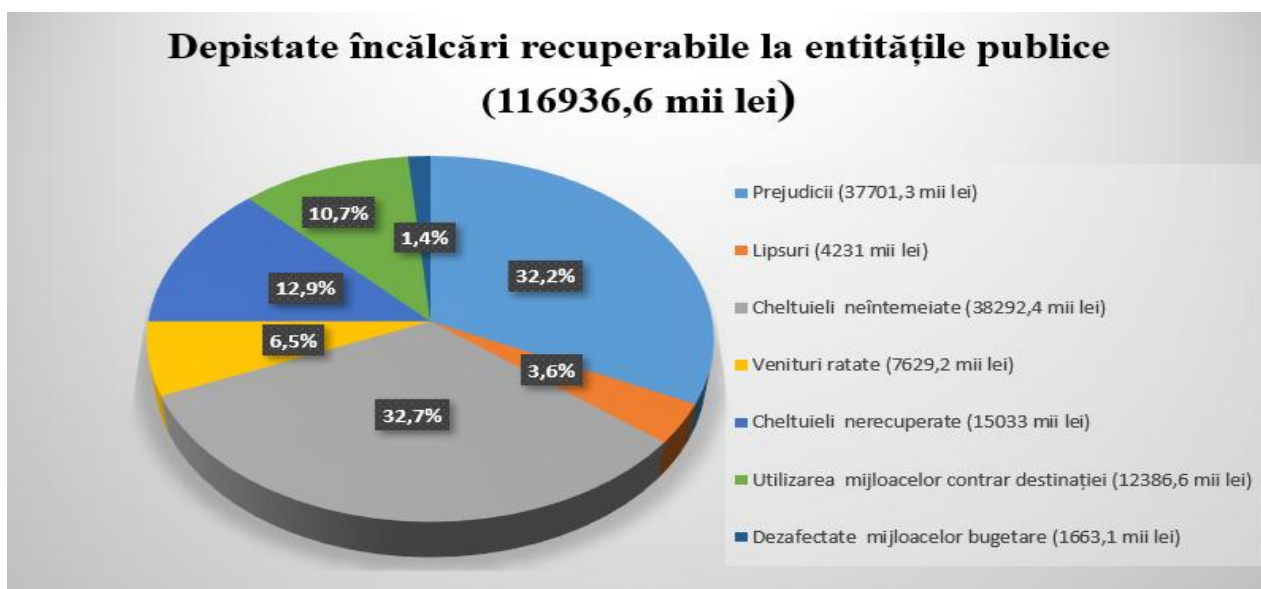

Efectuarea inspectărilor financiare pe parcursul anului 2024 a avut drept scop asigurarea verificării corectitudinii utilizării legale, conforme, economice, eficace și eficiente a resurselor financiare publice, inclusiv a fondurilor externe oferite de donatori. Volumul mijloacelor financiare inspectate, în perioada de referință, a constituit **24.297.156,9 mii lei**, inclusiv:

- 15.609.793,7 mii lei la entitățile publice;
- 8.687.363,2 mii lei la entitățile din domeniul antreprenoriat.

În rezultatul inspectărilor financiare efectuate la **entitățile publice**, au fost constatate iregularități ce derivă din nivelul scăzut al responsabilității manageriale și insuficiența procedurilor de control intern privind asigurarea managementului financiar corespunzător, în consecință fiind admise încălcări estimate la **360.856,4 mii lei**, din care 116.936,6 mii lei încălcări și abateri recuperabile și 243.919,8 mii lei încălcări și abateri nerecuperabile.

În anul 2024, din totalul iregularităților estimate în sume **recuperabile** de **116.936,6 mii lei**, o pondere considerabilă o dețin cheltuielile neîntemeiate, 32,7%, acestea fiind urmate de prejudiciile cauzate entităților publice, care constituie 32,2%. Analiza grafică a încălcărilor recuperabile depistate este reflectată în următoarea diagramă.

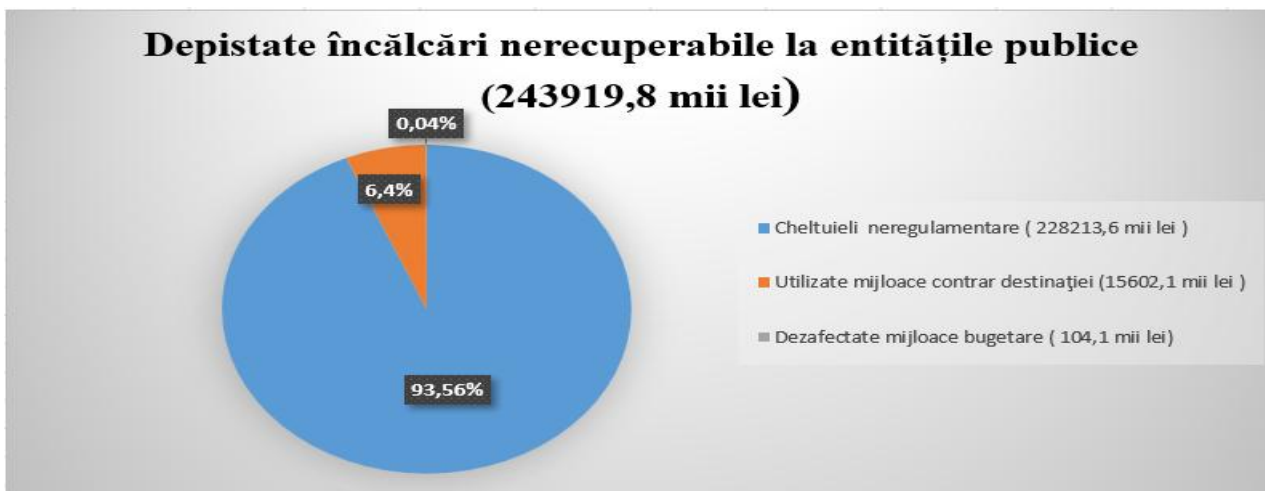

În rezultatul măsurilor întreprinse, atât în cadrul inspectărilor efectuate la **entitățile publice**, cât și ca urmare a emiterii prescripțiilor executorii, în perioada raportată, au fost recuperați **29.942,5 mii lei**, din care:

- Prejudicii – 12.014,9 mii lei;
- Lipsuri – 74,9 mii lei;
- Cheltuieli neîntemeiate – 6.631,3 mii lei;
- Venituri ratate – 588,0 mii lei;
- Mijloace utilizate contrar destinației – 75,5 mii lei;
- Dezafectate mijloace bugetare – 400,0 mii lei;
- Conform materialelor inspectărilor efectuate în anii precedenți – 10.141,3 mii lei;
- Alte sume – 16,6 mii lei.

În structura încălcărilor estimate în sume **nerecuperabile**, în mărime de **243.919,8 mii lei**, ponderea semnificativă o dețin cheltuielile nereglementare, cu 93,56% (228.213,6 mii lei), acestea fiind urmate de mijloacele utilizate contrar destinației, care constituie 6,40% (15.602,1 mii lei) din totalul sumelor depistate și 0,04% mijloace bugetare dezafectate (104,1 mii lei).

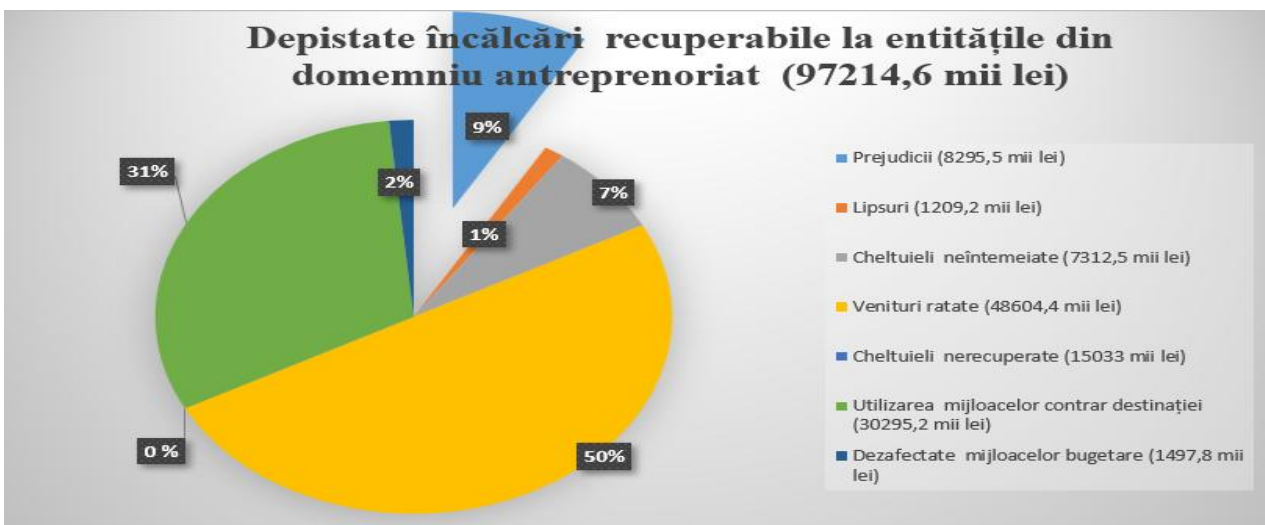
Analiza grafică a încălcărilor nerecuperabile este reflectată în următoarea diagramă.

În rezultatul inspectărilor financiare efectuate la entitățile în care statul este fondator sau deține cota-parte (**Î.S., S.A. și Î.M.**) au fost constatate iregularități estimate în sumă totală de **140.746,9 mii lei**, din care 97.214,6 mii lei recuperabile și 43.532,3 mii lei nerecuperabile.

Din totalul iregularităților estimate în sume **recuperabile**, în mărime de **140.746,9 mii lei**, o pondere considerabilă o deține suma venituri ratate, cu 50 % (48.604,4 mii lei), urmată de utilizarea mijloacelor contrar destinației, cu ponderea de 31% (30.295,2 mii lei).

Analiza grafică a încălcărilor recuperabile depistate este reflectată în următoarea diagramă.

În rezultatul măsurilor întreprinse, atât în cadrul inspectărilor efectuate la entitățile în care statul este fondator sau deține cota-parte (**Î.S., S.A. și Î.M.**), cât și ca urmare a emiterii prescripțiilor executorii, au fost recuperați **1.933,3 mii lei**, din care:

- Cheltuieli neîntemeiate – 116,5 mii lei;
- Prejudicii – 93,0 mii lei;
- Venituri ratate – 285,5 mii lei;
- În baza materialelor din anii precedenți – 1.438,3 mii lei.

Încălcările estimate în sume **nerecuperabile**, în mărime de **43.532,3 mii lei**, integral reprezintă cheltuieli neregulate.

De asemenea, în perioada raportată, au fost calculate sume la buget în cuantum de **4.825,6 mii lei**, inclusiv:

- dividende/defalcări – 3.797,5 mii lei;
- alte sume – 1.028,1 mii lei.

Din totalul sumelor calculate, au fost încasați **124,7 mii lei**, sau 2,6%, inclusiv **96,8 mii lei** în baza materialelor inspectărilor financiare efectuate în anii precedenți.

În rezultatul inspectărilor financiare efectuate de către Inspectorat, în perioada raportată, au fost întocmite **706 procese-verbale cu privire la contravenție**, în baza cărora au fost aplicate sancțiuni contravenționale în sumă totală de **1.064,6 mii lei**, fiind încasați la buget **535,4 mii lei** sau 100%, ținând cont de scutirea acordată de art. 34 din Codul contravențional.

În perioada raportată, Inspectoratul a remis în adresa **organelor de drept**, pentru examinare conform competenței, întreprinderea acțiunilor de recuperare a mijloacelor financiare utilizate contrar prevederilor cadrului normativ, identificarea persoanelor vinovate și tragerea acestora la răspundere în modul stabilit de legislație, **129 materiale** ale inspectărilor financiare efectuate, cu încălcări depistate în suma totală de **400.893,9 mii lei**.

În rezultatul inspectărilor financiare efectuate, în perioada raportată, încălcările sistemice constatate au fost următoarele:

Entitățile din domeniul antreprenoriatului (Î.M., Î.S., S.A., alte entități):

- atribuirea unor cheltuieli și consumuri la cheltuielile ordinare și necesare întreprinderii, care nu țin de activitatea de antreprenoriat, ce implică micșorarea profitului și diminuarea defalcărilor în bugetul de stat;
- neînregistrarea în evidența contabilă a imobilizărilor primite de la fondator în baza contractelor de comodat;
- admiterea prelucrării abuzive fără plată de către agenți economici a terenurilor arabile, proprietate de stat, gestionate de către întreprinderi;
- necalcularea și neperceperea de la locatari a plății pentru chiria bunurilor publice;
- neaplicarea procedurilor de achiziții publice la procurarea mărfurilor și serviciilor;
- aplicarea tarifelor reduse (aprobată de către Consiliul orașenesc) pentru unele categorii de consumatori, fără identificarea sursei de acoperire financiară, în consecință fiind ratate venituri;
- admiterea creanțelor cu termenul de prescripție expirat, precum și casarea acestora în lipsa acordului fondatorului;
- neajustarea capitalului statutar în urma intrării/ieșirii bunurilor imobile sau mijloacelor fixe incluse în componența acestuia;
- casarea mijloacelor bănești în lipsa documentelor justificative.

Administrația publică locală:

- atribuirea în arendă a terenurilor fără organizarea licitației, cu înstrăinarea ulterioară a acestora ca aferente obiectivelor private, în scopul evitării achitării și, respectiv, încasării prețului real al terenurilor destinate construcțiilor;
- divizarea achizițiilor publice prin încheierea contractelor separate, fapt ce duce la achiziționarea bunurilor și serviciilor la prețuri exagerate, având în vedere lipsa concurenței la încheierea contractelor;
- neregistrarea și stabilirea eronată a tarifului pentru o unitate grad-hectar, la calcularea plății anuale de arendă;
- transmiterea în locațiune a bunurilor proprietate a UAT fără desfășurarea licitației publice;
- determinarea incorectă a plăților pentru folosirea terenurilor fondului apelor;
- neînregistrarea bunurilor imobile în Registrul de Stat;
- admiterea întreținerii unităților de personal din cadrul APL peste normele reglementate;
- nestabilirea unilaterală a modului și termenului de încasare a plăților pentru folosirea terenurilor proprietate publică aferente obiectivelor private, proprietarii cărora nu au cumpărat sau nu au arendat terenurile aferente bunurilor.

Entitățile din domeniul învățământului, culturii, științei și sportului:

- diminuarea plății pentru chirie a bunurilor publice, în rezultatul micșorării nejustificate a tarifului, suprafeței și coeficienților;
- neasigurarea recuperării cheltuielilor suportate pentru instruirea elevilor/studentilor bugetari exmatriculați de către instituțiile de învățământ profesional tehnic și superior;
- evidența defectuoasă a duratelor concediilor anuale de odihnă;
- calcularea plăților stimulatorii cu încălcarea prevederilor cadrului normativ.

Entitățile din domeniul sănătății și protecției sociale:

- admiterea cheltuielilor din contul fondurilor obligatorii de asistență medicală deși sunt pasibile suportării din contul mijloacelor cu plată;
- admiterea întreținerii unităților de personal tehnic peste normele reglementate;
- divizarea, neplanificarea achizițiilor publice;
- în lipsa actelor administrative personalul de conducere beneficiază de plăți salariale.

Entitățile din domeniul justiției, ordinii publice și apărării statului:

- ne întreprinderea măsurilor necesare pentru recuperarea cheltuielilor suportate pentru studii și formarea/pregătirea inițială a funcționarilor publici cu statut special și militarii prin contract și recuperarea valorii restante a echipamentului de serviciu primit anterior;
- suportarea cheltuielilor neprevăzute de către legislația în vigoare;
- trecerea la cheltuieli a mijloacelor bănești achitate în cadrul achizițiilor publice în lipsa tuturor documentelor confirmative necesare;
- casarea nejustificată a bunurilor materiale achiziționate în timpul executării reconstrucțiilor/reparațiilor capitale a imobilelor;
- calcularea nejustificată funcționarilor publici cu statut special și militarilor prin contract a indemnizațiilor unice la încetarea raporturilor de serviciu și lunare pentru închirierea spațiului locativ;
- calcularea sporului pentru grad științific angajaților care activează prin cumul;
- calcularea sporurilor pentru performanță și condiții specifice, precum și premiilor unice cu depășirea limitelor stabilite de către cadrul normativ.

În scopul sporirii responsabilității persoanelor cu funcție de răspundere pentru gestionarea și evidența conformă a finanțelor publice și a patrimoniului public, pentru întreprinderea măsurilor de rigoare asupra rezultatelor materialelor inspectărilor efectuate, au fost înaintate **332 prescripții** cu privire la lichidarea iregularităților constatate, cu remiterea concomitentă a acestora, pentru informare, către Ministerul Finanțelor, autoritățile publice centrale și/sau locale, oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat precum și alte instituții interesate, în limita competențelor.

În scopul monitorizării executării cerințelor obligatorii înaintate prin prescripțiile executorii, în perioada anului 2024, au fost efectuate 16 inspectări financiare privind verificarea executării prescripțiilor.

Suplimentar, Inspectoratul în perioada anului 2024 a efectuat din oficiu monitorizarea aferentă corectitudinii utilizării și raportării de către organizațiile societății civile a sumelor primite prin mecanismul de desemnare procentuală în perioada anilor 2019-2021 și raportate în anii 2021-2023.

Ca rezultat au fost selectate 493 de entități, fiind supuse monitorizării 1479 de Declarații cu privire la impozitul pe venit pentru organizațiile necomerciale, stabilindu-se că 837 (sau 56,6%) au fost prezentate cu erori, la 231 (15,62%) n-a fost întocmită anexa ID, parte componentă a declarației și doar 411 declarații (sau 27,8%) au fost prezentate corect.

De asemenea, în temeiul Programului activității de inspectare financiară pentru semestru II al anului 2024, Inspectoratul a efectuat inspectări financiare privind corectitudinea utilizării și

raportării mijloacelor financiare din mecanismul de desemnare procentuală la 14 entități, din care 12 entități au întocmit și prezentat rapoartele financiare privind modul de utilizare a sumelor de desemnare procentuală cu date eronate.

Totodată, în cadrul inspectărilor s-a constatat utilizarea mijloacelor financiare contrar destinației de utilitate publică, în sumă totală de **256,3 mii lei**, care în perioada anului 2024 a fost restituită în bugetul de stat.

În perioada anului 2024, reprezentanții Inspectoratului au participat la 457 ședințe de judecată.

Ca rezultat al examinării materialelor de către organele de drept, în perioada raportată, au fost demarate 129 proceduri penale și au fost emise 85 ordonanțe de refuz în începerea urmăririi penale și 30 încheieri de neîncepere a procesului penal nesusceptibile de atac.

În 34 de cazuri, Inspectoratul a înaintat plângeri asupra ordonanțelor de refuz în ordinea art. 299¹ din Codul de procedură penală, ca rezultat nefiind inițiate procese penale.

Pe 51 cauze au fost emise refuzuri de către organul de drept, fiind demarate 20 acțiuni, în temeiul art. 313 din Codul de procedură penală, către judecătorul de instrucție, iar ca urmare a respingerii plângerilor, Inspectoratul a înaintat recurs în 20 cazuri.